

GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

W WALIMIU

DZIAŁALNOŚĆ

W ROKU 2024

Struktura bibliotek na terenie gminy przedstawia się następująco:

Gminną Biblioteką Publiczną w Walimiu kieruje dyrektor, którego zwierzchnikiem jest Wójt gminy. Na sieć biblioteczną w gminie składa się pięć punktów bibliecznych działających w sołectwach na terenie gminy, zorganizowanych przy świetlicach wiejskich w Jugowicach, Niedźwiedzicy, Glinie, Zagórzcu Śląskim oraz w Dzieńmorowicach. Podstawowym zadaniem Gminnej Biblioteki Publicznej jest zaspokajanie potrzeb czytelnich oraz upowszechnianie wiedzy i kultury. Zakres działania biblioteki obejmuje całą gminę.

Do zadań biblioteki należy:

1. Gromadzenie, przechowywanie i konserwacja zbiorów bibliecznych, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu.
2. Udostępnianie zbiorów bibliecznych na miejscu, wypożyczanie na zewnątrz oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliecznych.
3. Organizowanie czytelnictwa i udostępnianie materiałów bibliecznych czytelnikom niepełnosprawnym.
4. Prowadzenie działalności informacyjno – bibliecznej.
5. Podejmowanie różnorodnych działań, mających na celu popularyzację książki i czytelnictwa, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
6. Współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami w rozwijaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa.
7. Doskonalenie form i metod pracy bibliecznej.
8. Współpraca z bibliotekami szkolnymi.
9. Poradnictwo fachowe dotyczące posiadanych zbiorów i możliwości korzystania z nich.

STAN KSIĘGOZBIORU

Stan 2023-12-31	Wpływy w ciągu roku *		Ubytki w ciągu roku	Stan 2024-12-31
	Ogółem	W tym zakup		
17953	504	419	880	17577

*Zbory biblioteki zasilili również książki pochodzące z darów od czytelników i instytucji tj. 85 egzemplarzy na kwotę 1442,00 zł.

ZAKUP KSIĘGOZBIORU

OGÓŁEM		GBP*		BN **	
Kwota	Liczba egzemplarzy	Kwota	Liczba egzemplarzy	Kwota	Liczba egzemplarzy
10872,41	419	7103,41	261	3769	158

* Zakupiono ze środków Gminnej Biblioteki Publicznej,

** Zakupiono ze środków finansowych Biblioteki Narodowej

(Program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025 (zwany dalej NPRCz 2.0.) jest uchwalonym przez Radę Ministrów programem wieloletnim na lata 2021-2025. W ramach Programu zdefiniowany został Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych¹ (zwany dalej K.I. 1.1.), którego celem jest wzmocnienie potencjału bibliotek w środowiskach lokalnych poprzez wzrost atrakcyjności i dostępności ich zbiorów.

Celem Priorytetu 1, realizowanego w ramach Programu Wieloletniego Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025, jest wzmocnienie potencjału bibliotek w środowiskach lokalnych poprzez wzrost atrakcyjności i dostępności ich zbiorów. Podstawowym elementem przesądzającym o atrakcyjności zbiorów danej biblioteki jest wystarczająca liczba nowości wydawniczych.

W roku 2024 GBP zakupiła i opracowała 419 woluminów, w tym: ze środków własnych 261 egzemplarzy na kwotę 7103,41 oraz z programu Biblioteki

Narodowej 158 egzemplarzy na kwotę 3769 zł. Łącznie na zakup księgozbioru przeznaczona została kwota 10872,41 zł.

Warunkiem uzyskania dofinansowania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego był obowiązkowy wkład własny uzależniony od wskaźnika zamożności gminy. Biblioteka w 2024 roku znalazła się w II grupie zamożności gmin, dla której wkład własny wynosił min. 65% tj. 6999,57 zł z całości zadania wynoszącego 10768,57zł.

Biblioteka stara się zapewnić atrakcyjną ofertę czytelniczą poprzez ciągły dopływ nowości wydawniczych dostępnych na rynku kupując najciekawsze i wartościowe pozycje, zaspokoić potrzeby i wymagania czytelników, rozwijać zainteresowania wszystkich grup wiekowych i społeczno-zawodowych.

Księgozbiór biblioteki w roku 2024r. uzupełniony został o beletrystykę, literaturę naukową i popularnonaukową, biografie, reportaże, literaturę piękną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży. Uzupełniono o nowości wydawnicze dział „Duża Litera” o egzemplarze z dużą i bardzo dużą czcionką ułatwiającą czytanie naszym najstarszym i słabowidzącym czytelnikom. Zakupu dokonywano w księgarniach, hurtowniach i wydawnictwach oferujących najbardziej korzystne rabaty i konkurencyjne ceny.

SELEKCJA KSIĘGOZBIORU

Selekcja jest nieodłącznym elementem procesu gromadzenia zbiorów. Jest niezbędnym zabiegiem na drodze do aktualizacji i atrakcyjności kolekcji oraz dostosowania jej do potrzeb użytkowników. W 2024 roku wycofano 880 szt. zniszczonych oraz zdezaktualizowanych woluminów na kwotę 7879,57 zł.

PRENUMERATA CZASOPISM

Biblioteka prowadzi prenumeratę czasopism, które cieszą się zainteresowaniem naszych czytelników. Oferujemy dwa dwutygodniki, w tym jeden dla dzieci i młodzieży, jeden miesięcznik, jeden kwartalnik oraz fachowe pismo dla bibliotekarzy. W ciągu roku biblioteka przeznaczyła na prenumeratę czasopism 837,00 zł.

CZYTELNICY ZAREJESTROWANI 2024

Czytelnicy wg kategorii społeczno - zawodowych

Osoby uczące się	Osoby pracujące	Pozostali (dzieci do lat 6, niezatrudnieni,	Razem
------------------	-----------------	--	-------

		emeryci, renciści)	
113	160	160	433

Czytelnicy wg kategorii wiekowych

Do lat 5	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lat	25-44 lat	45-60 lat	Powyżej 60 lat	Razem
22	77	12	20	14	82	60	146	433

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW, ODWIEDZINY W BIBLIOTECIE

W roku 2024 w bibliotece oraz w punktach bibliotecznych na terenie gminy wypożyczono i udostępniono na zewnątrz i na miejscu 8767 książki, czasopisma i audiobooki.

W roku sprawozdawczym odnotowano łącznie 3721 odwiedzin czytelników w bibliotece centralnej i punktach bibliotecznych oraz osób korzystających z komputerów, drukarki, kserokopiarki i internetu na własnych urządzeniach.

Biblioteka systematycznie reaguje na oczekiwania i sugestie czytelników uzupełniając księgozbiór o najciekawsze nowości wydawnicze z literatury pięknej jak i popularnonaukowej. Szczególną uwagę poświęcono wzbogaceniu zbiorów z dużą czcionką w specjalnym dziale "Duża Litera" dostosowanych do potrzeb osób starszych oraz potrzebujących komfortu czytania ze względu na problemy ze wzrokiem.

W ramach troski o czytelników mających problemy z osobistym dotarciem do biblioteki kontynuujemy usługę "Książka na telefon" umożliwiającą zamawianie i wypożyczanie książek z dostawą do domu przez pracownika biblioteki lub rodzinę, opiekunów i znajomych.

Biblioteka, poza udostępnianiem księgozbioru, umożliwia również dostęp do komputerów z szerokopasmowym internetem oraz dostęp do internetu z własnego urządzenia w celach naukowych i rozrywkowych (gry, portale społecznościowe), drukarek i skanera oraz z poczty elektronicznej (wysyłanie i odbieranie dokumentów, wydruki dokumentów, prac naukowych, biletów lotniczych, itp.).

W ramach upowszechniania czytelnictwa, promowania idei dzielenia się książką Gminna Biblioteka Publiczna ustawiła "biblioteczki plenerowe" w Walimiu, Zagórzcu Śl. i Dzieńmorowicach. Są to ogólnodostępne, samoobsługowe i całodobowe punkty wymiany książek umieszczone w przestrzeni publicznej.

Biblioteczki umożliwiają mieszkańcom gminy i turystom bezpłatne korzystanie z książek oferowanych przez bibliotekę jak i czytelników. Obserwujemy zainteresowanie tą formą dostępu do książek i systematycznie uzupełniamy biblioteczki.

POPULARYZACJA ZBIORÓW I DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNO – OŚWIATOWA

Biblioteka, jak co roku informuje komu lub jakim wydarzeniom poświęcony jest rok bieżący poparty Uchwałą Sejmu i Senatu

Sejm RP podjął uchwałę, na mocy której w roku 2024 Patronami zostali:

- Melchior Wańkowicz (1892-1974) - 50. rocznicę śmierci,
- Marek Hłasko (1934-1990) W 90. rocznicę urodzin,
- Kazimierz Wierzyński (1894-1969) w 130. rocznicę urodzin,
- Romuald Traugutt (1826-1864) w 160. rocznicę urodzin,
- Abp Antoni Baraniak (1904-1977) w 120. rocznicę urodzin,
- Zygmunt Miłkowski (1824-1915) w 200. rocznicę urodzin,
- Rodziny Ulmów - 89. rocznicę śmierci,
- Olimpijczyków Polskich w 100. rocznicę zdobycia pierwszych medali olimpijskich,

Senat RP uchwałą, na mocy której w roku 2024 Patronami zostali:

- Witold Gombrowicz (1904-1969) w 120. rocznicę urodzin,
- Czesław Miłosz (1911-2004) - w 20. rocznicę śmierci,
- Wincenty Witos (1874-1945) w 150. rocznicę urodzin,

Przygotowano całoroczne ekspozycje zbiorów i informacji związanych z uhonorowaną postacią.

Wystawy wydawnictw i popularyzacja zbiorów dedykowana znanym postaciom i pisarzom, byli to m.in.:

- Kornel Makuszyński - 140. rocznica urodzin,
- Stanisław Wyspiański - 155. rocznica urodzin,
- Stanisława Fleszarowa-Muskat - 105. rocznica urodzin,
- Andrzej Szczypiorski - 100. rocznica urodzin,
- Maria Rodziewiczówna - 160. rocznica urodzin,
- Jarosław Iwaszkiewicz - 130. rocznica urodzin,
- Hans Helmut Kirst - 35. rocznica śmierci,
- Waldemar Łysiak - 80. rocznica urodzin,

- Albert Einstein - 145. rocznica urodzin,
- Danuta Wawiłow - 25. rocznica śmierci,
- Ken Follett - 75. rocznica urodzin,
- Ernest Hemingway - 125. rocznica urodzin,
- Maria Skłodowska - Curie -90. rocznica śmierci,
- Hanna Ożogowska - 120. rocznica urodzin,
- Aleksander Dumas - 200. rocznica urodzin,
- Juliusz Słowacki - 215. rocznica urodzin,
- Maria Kownacka - 130. rocznica urodzin,
- William Szekspir - 460. rocznica urodzin,
- Tadeusz Różewicz - 10. rocznica śmierci,
- Witold Gombrowicz - 120. rocznica urodzin,
- Tove Jansson - 110. rocznica urodzin,
- Czesław Miłosz - 20. rocznica śmierci,
- Julian Tuwim - 120. rocznica urodzin,
- Zbigniew Nienacki - 95. rocznica urodzin,
- Maria Dąbrowska - 135. rocznica urodzin,
- Czesław Centkiewicz - 120. rocznica urodzin,
- Wanda Chotomska - 95. rocznica urodzin,
- Stefan Żeromski - 160. rocznica urodzin,
- Zofia Nałkowska - 140. rocznica urodzin,
- Zbigniew Herbert- 100. rocznica urodzin,
- Lucy Maud Montgomery - 150. rocznica urodzin,

Ekspozycja i promocja wydawnictw poświęcona ważnym wydarzeniom, dniom, świętom ogólnopolskim i międzynarodowym m.in.: Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu, Dzień zakochanych – walentynki, Światowy Dzień Kota, Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego, Światowy Dzień Dzikiej Przyrody, Światowy Dzień Humoru i Satyry, Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci, Światowy Dzień Zdrowia, Święto Pracy – Międzynarodowy Dzień Solidarności Ludzi Pracy, 20 rocznica przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, Święto Flagi Państwowej, Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Międzynarodowy Dzień Poezji, Międzynarodowy Dzień Ptaków, Międzynarodowy Dzień Rodziny, Dzień Kosmosu, Dzień Matki, Międzynarodowy Dzień Ziemi, Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich, Światowy Dzień Ochrony Środowiska, Światowy Dzień UFO, 80. rocznica Powstania Warszawskiego, Międzynarodowy Dzień Muzyki, Światowy Dzień Komiksów, Rocznica wybuchu II wojny światowej, Światowy Dzień

Turystyki, Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania, Światowy Dzień Seniora, Narodowe Święto Niepodległości, Dzień Pluszowego Misia.

W ramach współpracy z jednostkami i instytucjami Gminy Walim biblioteka brała udział i współorganizowała m.in.

- Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- "Wieczorek Poezji Miłosnej" - spotkanie w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii,
- Wystawę obrazów wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Walimiu,
- „W ruchu” - biblioteka gościła rodziców i dzieci- podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Walimiu,
- "Wielkanocny Zając" - Centrum Kultury i Turystyki oraz Gminna Biblioteka Publiczna przygotowała spotkania z mieszkańcami gminy, życzenia wielkanocne i słodki poczęstunek,
- Współorganizacja i udział w festynie z okazji Dnia Dziecka w parku jordanowskim,
- Festiwal Gulaszu - udział w konkursie kulinarnym wraz z Radą Sołecką Walimia,
- Akcja "Jak nie czytam jak czytam" - budowa pozytywnego wizerunku czytania wraz z wychowankami w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii,
- Udział w gminnej akcji sprzątanie Jeziora Bystrzyckiego w Zagórzu Śl.,
- „80. rocznica Powstania Warszawskiego" wystawa obrazów wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Walimiu,
- "Gminna akcja powódź" - pomoc w przekazywaniu darów powodzianom, porządkowanie terenów po powodzi,
- "Różowy Październik i Europejski Dzień Walki z Rakiem Piersi"- promocja badań profilaktycznych wraz z Centrum Kultury i Turystyki,
- Spotkania z podopiecznymi w Dziennym Domu Pomocy przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Walimiu,
- Marsz Niepodległości – marsz i spotkanie mieszkańców gminy na mszy polowej, przy ognisku i pieśniach patriotycznych,
- „Mikołajki 2024” - tradycyjne odwiedziny Mikołaja w jednostkach organizacyjnych i wśród mieszkańców gminy,
- „Wigilia 2024” - coroczne spotkanie wigilijne organizowane przez wszystkie jednostki organizacyjne Gminy Walim dla mieszkańców gminy.

Oferta kulturalno-edukacyjna.

Do ważniejszych działań zorganizowanych przez bibliotekę należały m.in.:

- "Mała książka - wielki człowiek" - ogólnopolska kampania zorganizowana przez Instytut Książki. Kolejna edycja kampanii, która ma zachęcić rodziców wraz z dziećmi do odwiedzania biblioteki i codziennego czytania z dzieckiem, przypomina o korzyściach wynikających ze wspólnego, rodzinnego czytania już od pierwszych miesięcy życia dziecka. Rodzice wraz z dziećmi, którzy wezmą udział w projekcie otrzymują w prezencie - Wyprawkę Czytelniczą, a w niej: Kartę Małego Czytelnika, książkę „Pierwsze wiersze dla...” oraz „Książką połączeni, czyli o roli czytania w życiu dziecka” - to broszura informacyjna, przypominająca o korzyściach wynikających z czytania dzieciom oraz podpowiadająca, skąd czerpać nowe inspiracje czytelnicze. Za udział w kampanii Biblioteka co roku otrzymuje Certyfikat „Biblioteka bierze udział w projekcie Mała książka – wielki człowiek i rozwija pasję do czytania wśród dzieci”,
- Dzień Kota- lekcja biblioteczna dla dzieci z oddziału przedszkolnego PSP Walim - zapoznanie przedszkolaków z bibliotecznym oddziałem dla dzieci, zajęcia i rozmowa małych właścicieli kocich pupili - opowiadania o figlach i przygodach kociąt, kocie ciekawostki, powiedzenia, wierszyki,
- "Walentynki - Wieczorek Poezji Miłosnej" spotkanie w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Walimiu- poezja miłosna, literatura beletrystyczna, aforyzmy, przysłowia, propozycja wydawnictw z działu psychologii i filozofii o uczuciach,
- XXIII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom - promocja wspólnego, głośnego czytania, które ma na celu rozwijanie wyobraźni, stymuluje rozwój mowy, wzbogacając zakres słów, skłania do samodzielnego myślenia, analizowania - czytanie na dywanie,
- Cykl: „Bajkowy Klub Malucha” - cykliczne spotkania z młodym czytelnikiem- wybór książek edukacyjnych, obrazkowych i sensorycznych oraz układanek i kolorowanek tematycznych dla najmłodszych,
- Cykl: „Edukacja przyrodnicza" - "Jaki to kwiat, drzewo, krzew...?"- popularyzacja wydawnictw z serii "Młodzi przyrodnicy" - "Rozpoznaję drzewa", atlasy dla dzieci: "Jakie to drzewo", "Jaki to kwiat" , bogato ilustrowane zielniki: "Kwiaty pól i łąk", "Drzewa i krzewy liściaste" , "Runo leśne", "Zioła łąk i ogrodów",
- „Z literaturą dookoła świata – Japonia” - popularyzacja książek japońskich autorów, wydawnictw i publikacji na temat Japonii,
- Spotkanie - „W ruchu” - biblioteka gościła rodziców i dzieci - podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Walimiu. Wesołe zabawy ruchowe, konkursy i taniec zintegrowały grupę rozwijając samodzielność i ucząc zachowań prospołecznych,

- "Światowy Dzień Humoru i Satyry - propozycja książek z działu "Humoreski, satyry parodie",
- "Międzynarodowy Dzień Ptaków" - ekspozycja albumów, atlasów i wydawnictw popularnonaukowych,
- W ramach Międzynarodowego Dnia Książki i Praw Autorskich oraz Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci- odbyła się lekcja biblioteczna dla dzieci z oddziału przedszkolnego PSP w Walimiu. Przedszkolaki zapoznały się z bibliotecznym oddziałem dla dzieci, poznały proces powstawania książki, opowiadały o ulubionych postaciach z bajek,
- "Pisane przez życie" - promocja literatury biograficznej i pamiątek opisujących prawdziwe losy ludzi, źródło inspiracji i wiedzy o różnych epokach i środowiskach,
- „Światowy Dzień Zdrowia” - celem ekspozycji zbiorów było promowanie profilaktyki zdrowotnej, zwiększenie świadomości na temat chorób cywilizacyjnych oraz zachęcenie do samodzielnego pogłębiania wiedzy w zakresie zdrowia psychicznego i fizycznego,
- "Jak nie czytam jak czytam" - udział w ogólnopolskiej akcji - wspólne czytanie wybranych książek z wychowankami w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii, którego celem była budowa pozytywnego wizerunku czytania,
- „Reportaże z całego świata”- propozycja publikacji Wydawnictwa "Czarne"- oficyny specjalizującej się w reportażu oraz eseistyce społeczno-kulturowej rozwijającej zaangażowanie społeczne i krytyczne myślenie,
- "Moje zwierzątko - mój przyjaciel" - propozycja serii wydawniczej "Hobby" , w której miłośnicy zwierząt znajdą przydatne poradniki poświęcone miłości do zwierząt domowych i egzotycznych oraz informacje o odpowiedzialnej nad nimi opiece,
- " Zabierz książkę na wakacje" - przypomnienie, że książka to doskonały towarzysz odpoczynku zapewniający relaks i rozrywkę - rekomendacja letniej literatury przygodowej, obyczajowej, kryminałów i powieści podróżniczych,
- "Rok Olimpijczyków Polskich - w 100. rocznicę zdobycia pierwszych medali olimpijskich przez sportowców polskich". Biblioteka przygotowała specjalną ofertę edukacyjno-czytelniczą pod hasłem "Sport to zdrowie- jak zostać sportowcem" - poradniki, zasady poszczególnych dyscyplin, poradnik kibica, wizerunki i biografie sportowców, informacje dotyczące Letnich Igrzysk Olimpijskich 2024 w Paryżu,
- Wakacyjny kącik sensoryczny dla dzieci - wydawnictwa edukacyjne, książki zabawki, kolorowanki, gry, puzzle itp.

- "Wakacyjny Kącik Misia Tulsia" - zaproszenie najmłodszych czytelników do wyjątkowego Kącika Misia Tulsia inspirowanego popularną serią książek pt: "Miś Tuliś" pełnych ciepła, humoru i przytulania. Dzieci spędzały czas w przytulnej, wakacyjnej atmosferze zachęcane do spędzania czasu z książką w towarzystwie misiów pluszaków,
- 80. rocznica Powstania Warszawskiego - lekcja biblioteczna dla uczniów Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii- informacje, wspomnienia, wiersze, piosenki z okresu Powstania Warszawskiego oraz wystawa okolicznościowa obrazów namalowanych przez wychowanków MOS w Walimiu,
- „Ogólnopolski Dzień Seniora” – rekomendacja wydawnictw na temat aktywnego i zdrowego życia, profilaktyki i rehabilitacji, aktywności fizycznej i sportu, diety i aspektów żywienia,
- Spotkania z podopiecznymi w Dziennym Domu Pomocy - przedstawienie oferty biblioteki, w szczególności książek z dużą czcionką ułatwiającą czytanie, głośne czytanie fragmentów powieści zachęcające do ich wypożyczenia, ułatwienie wypożyczania książek do domu.
- Lekcja biblioteczna - pierwsza wizyta przedszkolaków z nowego przedszkola w Dzieńmorowicach - zapoznanie z biblioteką i działem dla dzieci, ofertą dla najmłodszych z uwzględnieniem zainteresowań małych czytelników. Książeczki przyrodnicze, o pojazdach, kosmosie, książeczki sensoryczne i książki zabawki rozbudziły zainteresowania czytelnicze dzieci. Dzieci otrzymały w prezencie książki w ramach kampanii "Mała książka - wielki człowiek" do czytania wspólnie z rodzicami.

Pracownicy biblioteki brali udział w szkoleniach, warsztatach i konferencjach, zorganizowanych przez Dolnośląską Bibliotekę Publiczną we Wrocławiu, „Bibliotekę pod Atlantami” w Wałbrzychu.

Gminna Biblioteka Publiczna w Walimiu współpracuje z instytucjami na terenie gminy: Centrum Kultury i Turystyki, szkołami podstawowymi, oddziałami przedszkolnymi, Młodzieżowym Ośrodkiem Socjoterapii, Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Dolnośląską Biblioteką Publiczną we Wrocławiu i Powiatową i Miejską Biblioteką Publiczną „Biblioteka pod Atlantami” w Wałbrzychu.

Renata Machelska